

Interreg

CENTRAL EUROPE

CIRCE2020

European Union
European Regional
Development Fund

TAKING
COOPERATION
FORWARD

LCA Center konferencia

Szentendre, 2018. november 21.

**Körforgásos gazdasági megoldások technológiai-,
környezeti- és költségértékelése életciklus szemlélettel**

CIRCE2020 | - István Zsolt - Sára Balázs

KÖRFORGÁSOS GAZDASÁGI MEGOLDÁSOK TECHNOLÓGIAI-, KÖRNYEZETI- ÉS KÖLTSÉGÉRTÉKELÉSE ÉLETCIKLUS SZEMLÉLETTEL

Sára Balázs
független tanácsadó
BZN külső szakértő

István Zsolt
osztályvezető
Bay Zoltán Alkalmazott Kutatási
Közhasznú Nonprofit Kft (BZN)

CIRCE2020 projekt

Expansion of the CIRcular Economy concept in the Central Europe local productive districts

A projekt célja

a körforgásos gazdaság koncepcióját terjeszteni a közép-európai ipari körzetekben.

Circular Economy (CE)

- 2018 májusában került elfogadásra az EU ambiciózus jogszabálycsomagja.
- Jelenleg a célértékei szinte elérhetetlenek Magyarország számára (pl. másodnyersanyag hasznosítást 30%-ról min. 60%-ra kell emelni)
- A CE nemcsak egy hulladékgazdálkodási jogszabály:
  - Gyártók számára új termékfejlesztést igényel, ill.
  - Új üzleti megoldások kidolgozása szükséges.

CIRCE2020 PARTNEREK

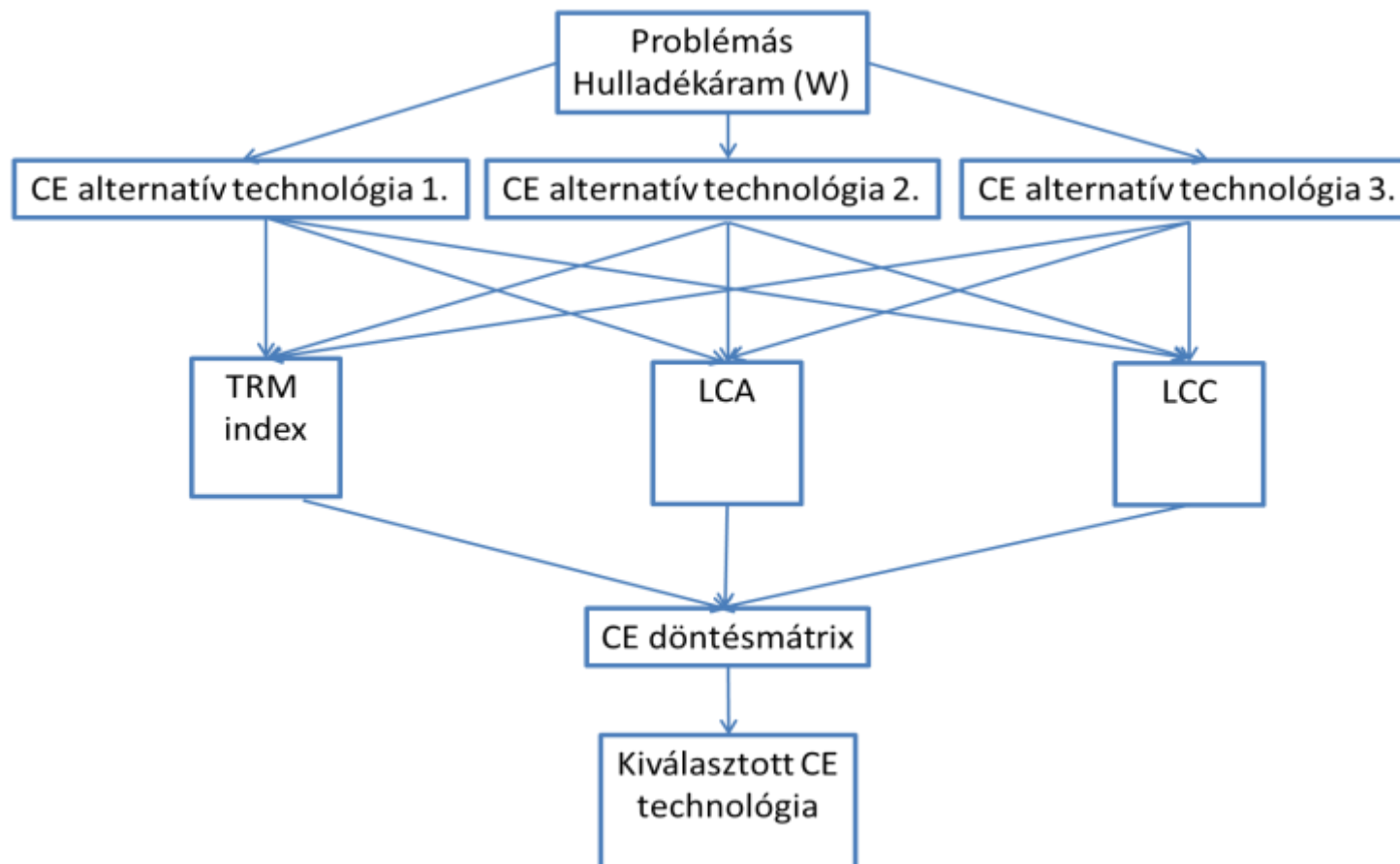
The map shows the following partner logos overlaid on various regions:

- arpav**: Agenzia Regionale per la Prevenzione e Protezione Ambientale del Veneto
- ETRA**: Futuro sostenibile
- amtrans progres**: OCHRONA ŚRODOWISKA
- bay**: Bay Zoltán Nonprofit Ltd. for Applied Research
- IFKA**
- ATM**: Umwelt. Bewusst. Sein. Abfallwirtschaft Tirol Mitte GmbH
- rerasd**
- ČISTOČA ČETINSKE KRAJINE D.O.O.**: 126. brigada 119a 11, 21230 SUNE • Tel: 0213460110, 646160 • Fax: 0213234079
MB: 044305620 • OIB: 79243057100 • IBAN: HR7122300011133062645

- Austria
- Croatia
- Czech Republic
- Hungary
- Poland
- Slovakia
- Slovenia
- Parts of Germany
- Parts of Italy

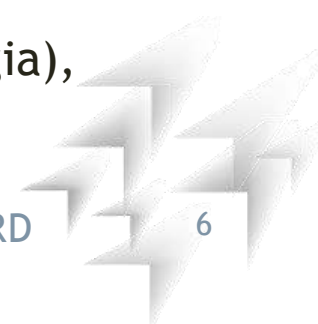

KÖRFORGÁSOS RENDSZEREK ÉRTÉKELÉSE A CIRCE2020 PROJEKTBEN

TRM index (Technological Rating Methodology)

- nincs elérhető szabványosított eljárás
- a projekt keretében egy egyedileg kifejlesztett eljárás került meghatározásra, amit a **Bay Zoltán** Kutatóközpont dolgozott ki
- több tényező súlyozott értékelése
  - TRL (technological readiness level) index (H2020 alapján),
  - piaci referenciák (előnyt jelent, ha már bevezetett eljárások léteznek),
  - gyártói megbízhatóság (a gyártó piaci stabilitását értékeli),
  - körforgásos megvalósulás szintje (hány százalékban valósul meg),
  - működtetési gyakorlat (karbantartási, üzemeltetési, megbízhatósági visszajelzések),
  - műszaki határok (bizonyos korlátozásokkal biztosított technológia),
  - és egyéb tényezők.

LCA útmutató

- **ETRA** olasz partner és tanácsadói
- **PEF** (Product Environmental Footprint) értékelési rendszer alapján
- Részletes és kötött **szabályok**
  - gyűjtött adatok minősége és dokumentációja,
  - a szállítási folyamatok modellezése,
  - az alkalmazott allokációs szabályok
  - környezeti hatásvizsgálati módszerek
- **Kihívás:** összetett, szigorú szabályrendszer adaptálása és egyszerűsítése

LCC útmutató

- Bay Zoltán Kutatóközpont külső szakértői támogatással
- Nincs általános szabvány és egy részletesen szabályozott referencia
- „Életciklus” egyértelmű értelmezése:
  - közgazdász megközelítés: egy technológia vagy termék életciklusa a fejlesztést, piacra bevezetést, alkalmazást majd az életút végén a piacról történő kivonást jelenti,
  - LCA-szerű megközelítés: nem piaci értelemben vizsgál egy rendszert, hanem ipari folyamatok láncolatával ill. hálózatával modellezi a közvetlen és közvetett hatásokat

LCC útmutató

- körforgásos **alternatívák** összehasonlítása
- PEF/LCA vizsgálattal való összevethetőség
- SETAC Code of practice
  - célzottan egy „LCA kompatibilis” megközelítés
  - szerkezete emlékeztet és gyakran utal is a nemzetközi LCA szabványra, az ISO 14040/44-re
  - tényleges költségek (anyag és energia költségek, munkabér, szállítás, adminisztráció, értékcsökkenést stb.), de opcionálisan externáliák is
- **Kihívás:** Rugalmas szabályrendszer adaptálása a projekt igényeihez

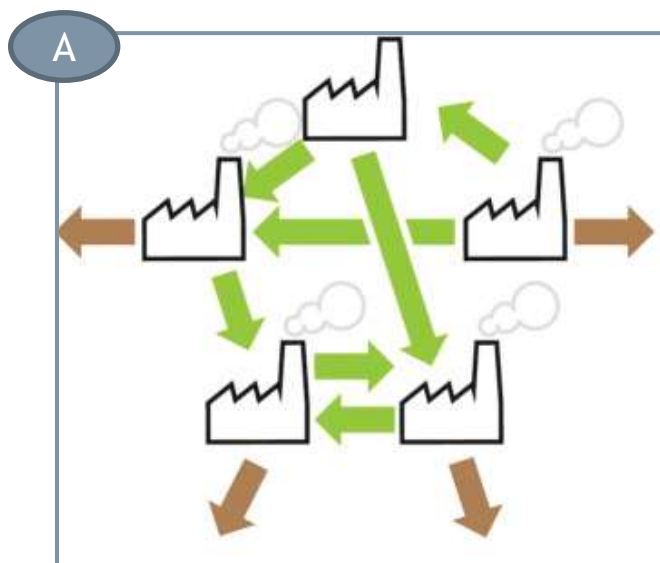

LCA és LCC párhuzamosan

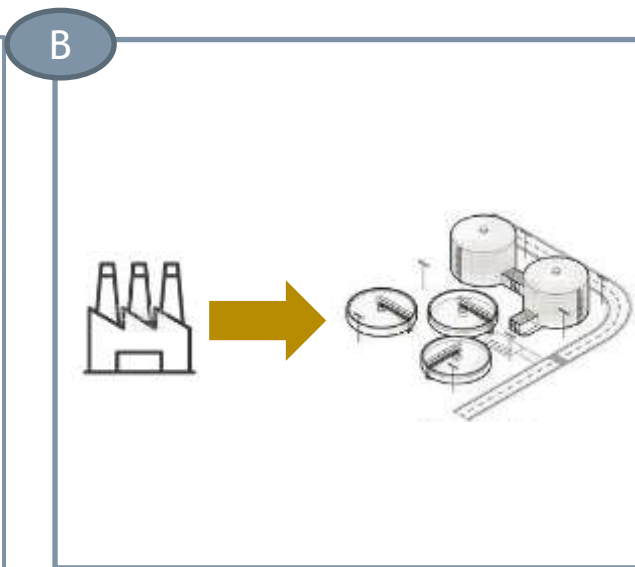
- Egy jelenlegi megoldást (**BaU** - business as usual) kell összehasonlítani a tervezett körforgásos gazdaság (**CE**) szerint megvalósuló alternatívákkal,
- azonos **rendszerhatárokon** belül kell értékelni és azonos **funkcióegységekre** kell vonatkoztatni,
- meg kell határozni a választott „**perspektívát**”

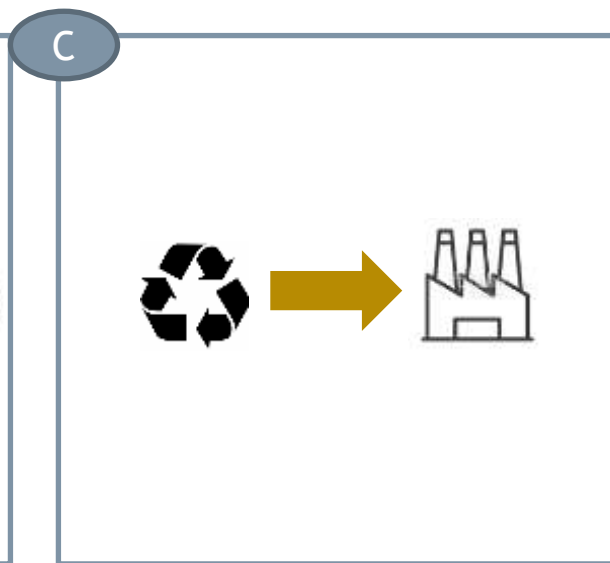
Perspektíva

Industrial symbiosis
waste donor + waste
recipient

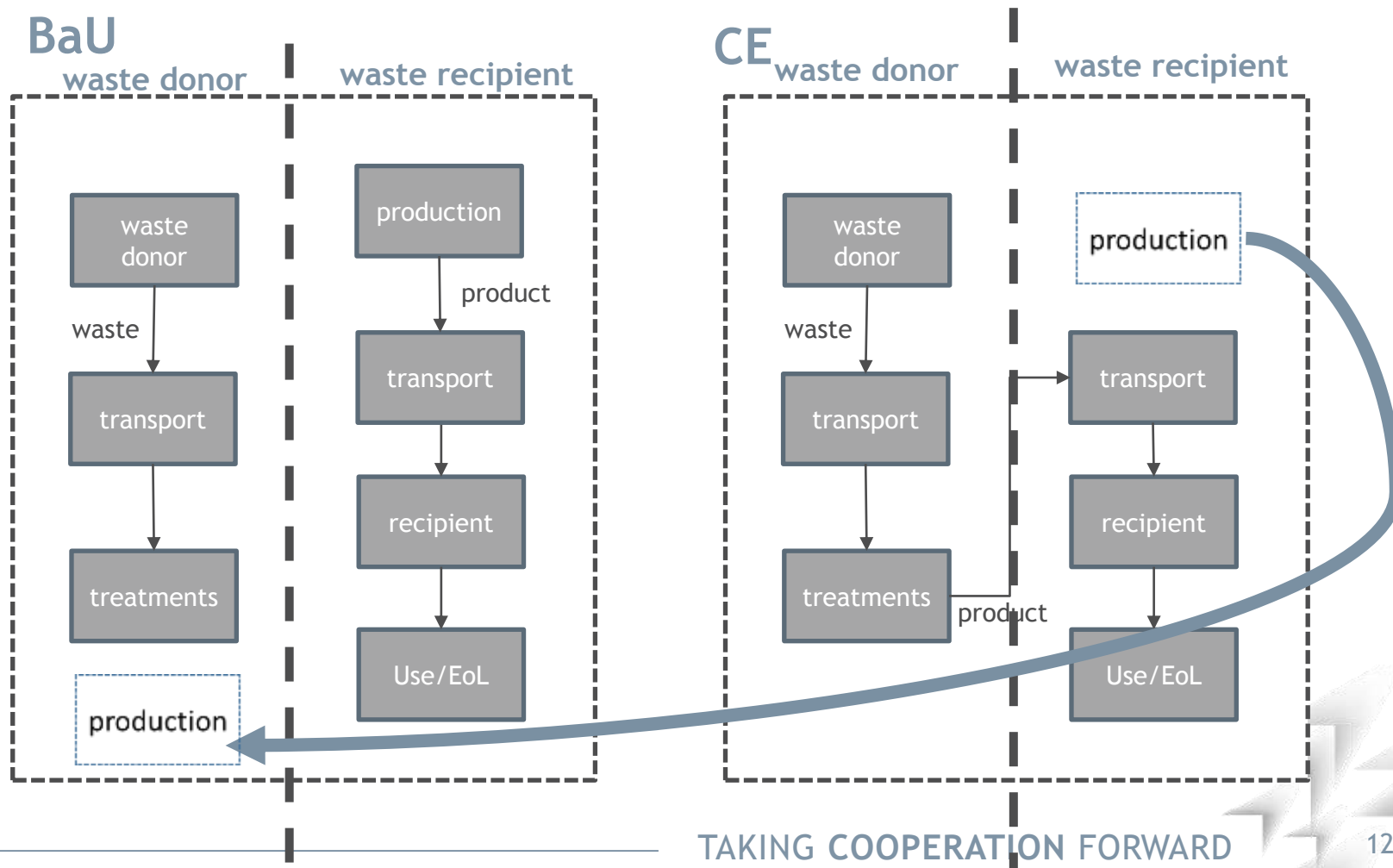
Waste donor perspective

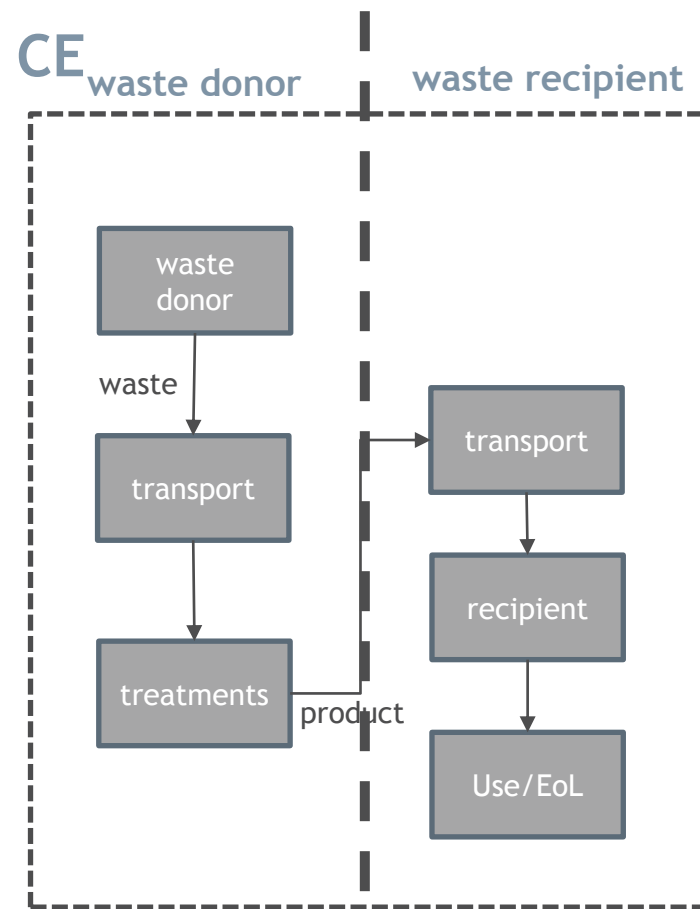
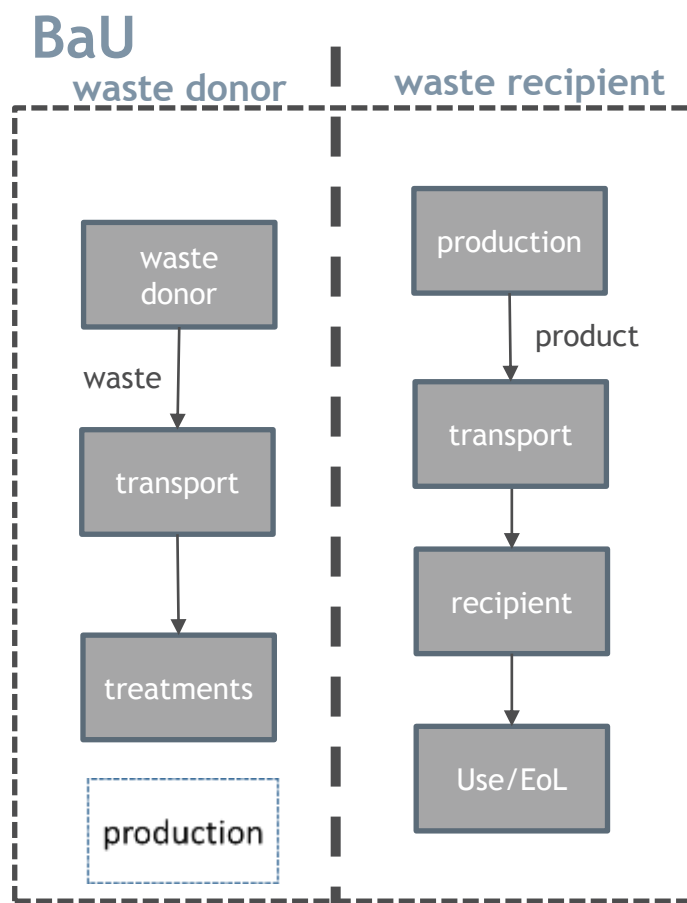
Waste recipient perspective

Rendszerhatárok

Rendszerhatárok

SZABADSÁG kontra SZABÁLYOZÁS

Szabadság

Célorientált

Rugalmas

Hatékony

Hasznosság
maximalizálása

Felülvizsgálható

Korlátolt
összehasonlíthatóság

Nem tanúsítható

Szabályozás

Összetett

Összehasonlítható (elméletileg)

Tanúsítható

Több piaci szereplő bevonása

Emelheti az ismert elemzések
számát

Sára Balázs
független szakértő

www.saralabor.com/labnyom

bsaranet@gmail.com

+36 30 6134662
+39 328 9243978

István Zsolt

Bay Zoltán Nonprofit Kft.

www.bayzoltan.hu

zsolt.istvan@bayzoltan.hu

+36 30 928 4987

CIRCE2020 projekt

<https://www.interreg-central.eu/Content.Node/CIRCE2020.html>

